

mr. R.J. Hoekstra
mr. F. Korthals Altes
Informateurs
Postbus 20008
2500 EA 's-Gravenhage

Aan de Koningin

Kenmerk: FU 03/066

's-Gravenhage, 1 mei 2003

Op 15 april 2003 heeft u ons verzocht om, gelet op het verslag van mr. J.P.H. Donner en prof. dr. F. Leijnse van 12 april jongstleden, binnen zo kort mogelijke termijn te onderzoeken welke mogelijkheden er thans zijn voor de vorming van een kabinet van CDA en VVD en één of meer andere partijen, dat kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal, op basis waarvan vervolgens spoedig een dergelijk kabinet kan worden geformeerd.

U heeft zich door ons op de hoogte laten stellen van het verloop van deze informatie op 22 en 25 april jongstleden.

Bereidheid

Om uitvoering te geven aan uw verzoek zijn wij onze werkzaamheden op 16 april jl. begonnen met een gesprek met de heren Donner en Leijnse. Vervolgens hebben wij op 16 april met alle fractievoorzitters uit de Tweede Kamer afzonderlijk gesprekken gevoerd, waarin wij hen om toelichting hebben gevraagd op het advies dat zij voor deze fase van de informatie aan u hebben uitgebracht. Daarnaast hebben wij gevraagd of zij bereid zijn om deel te nemen aan besprekingen over de vorming van een kabinet met CDA en VVD, en zo ja met welke andere partij of partijen.

Uit deze gesprekken is het volgende naar voren gekomen. De LPF sluit het voeren van besprekingen met CDA en VVD niet uit. Gelet op de onderschrijving door de LPF van het Strategisch Akkoord, en het feit dat het huidige kabinet niet als gevolg van programmatische maar van persoonlijke meningsverschillen is gevallen, is de LPF van oordeel dat eerst toenadering gezocht moet worden door CDA en VVD in de vorm van erkenning dat de LPF zich sedert 16 oktober 2002 stabiel heeft getoond in het kabinet en in de Tweede Kamer. Zij meent daarom dat deze besprekingen vooralsnog eerst met de andere partijen moeten worden gevoerd. D66 is bereid om de mogelijkheden te verkennen van een eventuele deelneming aan een kabinet van CDA en VVD; zij is niet bereid om deel te nemen aan een coalitie waaraan vervolgens ook LPF

en/of ChristenUnie en/of SGP deelnemen. De ChristenUnie is bereid gesprekken aan te gaan over kabinetsvorming met CDA en VVD. Zij acht het voor de hand liggend dat ook de SGP aan deze gesprekken deelneemt, maar niet ook LPF en/of D66. De SGP is eveneens bereid te spreken over toetreding tot een kabinet van CDA en VVD, waaraan ook de ChristenUnie deelneemt. De overige partijen hebben meegedeeld niet aan een kabinet van CDA en VVD te willen deelnemen.

Op 17 april hebben wij onze eerste bevindingen besproken met de fractievoorzitters van CDA en VVD afzonderlijk. CDA en VVD hebben meegedeeld dat zij voor de uiteindelijke samenstelling van een kabinet de vraag naar stabiliteit en vertrouwen als belangrijkste overweging zien. In dit verband hebben zij de voorkeur eraan gegeven om de gesprekken te voeren met D66, ChristenUnie en SGP. Op die dag hebben wij tevens gesproken met de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer en met de vice-president van de Raad van State .

Op 19 en op 22 april hebben wij met CDA en VVD - die gelet onze opdracht in ieder geval betrokken zijn bij het onderzoek naar de mogelijkheden tot vorming van een kabinet - gezamenlijk gesproken over contouren van het te voeren kabinetsbeleid. Deze partijen hebben vastgesteld dat er tussen hen geen onoverkomelijke inhoudelijke of andere beletselen zijn om te komen tot de formatie van een kabinet waarvan zij beide deel uit maken, en dat gesprekken met D66, ChristenUnie en SGP kunnen worden gehouden.

Op 22 april heeft de LPF herhaald dat CDA en VVD, gegeven hun opstelling, naar haar mening eerst gesprekken moeten aangaan met de andere partijen. Wij hebben vervolgens de gesprekken met hun instemming gericht op D66, ChristenUnie en SGP, naast CDA en VVD. Vervolgens zijn wij op 22 april begonnen met gezamenlijke gesprekken van CDA en VVD met achtereenvolgens D66, de ChristenUnie en ten slotte de SGP. Op 23, 24, 28 en 29 april zijn onze gesprekken met CDA, VVD en D66 gezamenlijk voortgezet; en op 24 en 25 april onze gesprekken met CDA, VVD, ChristenUnie en SGP gezamenlijk.

Beleidsvragen

In de gesprekken van CDA en VVD met D66, ChristenUnie en SGP hebben wij gevraagd welke beleidsvragen moeten worden besproken voordat kan worden geconcludeerd of er beletselen zijn om te komen tot de formatie van een kabinet waarvan deze partijen deel uit maken. In al deze gesprekken is het door het kabinet te voeren financieel-economisch beleid besproken. In de gesprekken met CDA, VVD en D66 heeft D66 met prioriteit de thema's van democratische en bestuurlijke vernieuwing, intensiveringen in onderwijs, onderzoek en kennis alsmede het natuur- en milieubeleid, waaronder intensiveringen, en het Europees en buitenlands beleid aan de orde gesteld.

In de gesprekken van CDA en VVD met ChristenUnie en SGP kwamen de immateriële en (medisch-)ethische vraagstukken aan de orde, alsmede artikel 23 Grondwet, het drugsbeleid, het asielbeleid, het milieubeleid, het plattelands- en landbouwbeleid, ontwikkelingssamenwerking, de Europese samenwerking, het gezinsbeleid en elementen van het arbeidsmarktbeleid.

Bureaucratie en regelgeving

CDA, VVD en D66 zijn van mening dat het kabinet de beperking van de bureaucratie en de vermindering van de regeldruk tot prioriteit moet maken. Dit betreft de regelgeving zowel voor de publieke sector als voor burgers en bedrijven (administratievelastenverlichting). Partijen nemen als uitgangspunt de eigen verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Daarbij horen vraagsturing en keuzevrijheid.

Financieel beleid

Alle betrokken partijen onderschrijven de mening dat het kabinet eerst en vooral een antwoord op de financieel-economische noden zal moeten geven en dat daartoe ingrijpende maatregelen onvermijdelijk zullen zijn. De mate waarin de partijen die potentieel samen een kabinet vormen dergelijke maatregelen voor hun verantwoordelijkheid zullen nemen, vormt een belangrijke toetssteen voor de noodzakelijk geachte stabiliteit van het kabinet en voor vruchtbare samenwerking met de volksvertegenwoordiging.

In de gesprekken van CDA en VVD met D66 zijn voorts de volgende conclusies getrokken. Het financieel-economische beleid zal moeten bijdragen aan herstel van de overheidsfinanciën – in beginsel begrotingsevenwicht in 2007 - en aan de structurele groei van de economie en van de werkgelegenheid. Daartoe geldt als uitgangspunt dat in de komende kabinetsperiode ten opzichte van 2003 per saldo geen collectieve lastenverzwaring of -verlichting zal plaatsvinden. Ook om deze reden is beheersing van de premies (lasten) voor ziektekosten van groot belang, en wel door de eigen verantwoordelijkheid van burgers aanmerkelijk te vergroten (pakketverkleining, eigen betalingen met behoud van de poortwachtersfunctie van de huisarts).

Voorts is een meerjarige matiging van de loonkosten over de gehele linie vereist. De overheid zal haar verantwoordelijkheid nemen door de arbeidsvoorwaardenruimte voor de salarissen in de collectieve sector te begrenzen tot het inflatieniveau. Op werkgevers en werknemers in de marktsector wordt een appèl gedaan eveneens de loonkosten niet harder te laten stijgen dan de inflatie, zulks in samenhang met inspanningen van de overheid om de economische- en de kennisinfrastructuur te verbeteren. De sociale uitkeringen zullen in de pas lopen met de loonontwikkeling, er van uitgaande dat de marktsector eveneens tot de beoogde loonmatiging komt. Het kabinet spant zich in voor een evenwichtige ontwikkeling van de inkomensverhoudingen. De te treffen ombuigingen zullen zo veel mogelijk moeten worden gericht op het bevorderen van arbeidsparticipatie, onder andere door aanpassingen van regelingen voor vervroegd uittreden en pensionering en van regelingen in de sociale zekerheid (arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, bijstand). De overige ombuigingen die nodig zijn om de

overheidsfinanciën op orde te brengen, zullen vooral worden gezocht in efficiency van de publieke sector en beperking van overheidssubsidies.

Bij het uitgaven- en lastenbeleid staan de speerpunten van het kabinetsbeleid centraal:

- bevordering van structurele groei en werkgelegenheid;
- onderwijs, onderzoek en kennis (substantiële intensivering);
- veiligheid (inclusief preventie en defensie);
- terugdringen armoedeval en (in relatie daarmee) een evenwichtig inkomensbeleid voor huishoudens;
- natuur en milieu (inclusief een verdere vergroening van het belastingstelsel);
- landbouw en plattelandsontwikkeling (inclusief ecologische hoofdstructuur en agrarisch en particulier natuurbeheer);
- mobiliteit en bereikbaarheid (wegen en openbaar vervoer).

Sluitstuk van een stabiel financieel beleid zijn de begrotingsregels. Uitgegaan wordt van een voorzichtig trendmatige groei van $2\frac{1}{4}$ % BBP gemiddeld per jaar. Er geldt een scheiding tussen inkomsten en uitgaven. Voor de uitgaven geldt een onderscheid in drie sectoren (rijksbegroting, sociale zekerheid, zorg). Voor elke sector wordt een reëel uitgavenplafond vastgesteld. Elke sector behoort eventuele overschrijdingen binnen het uitgavenplafond te compenseren.

Inkomstenmeevallers komen ten gunste van aflossing van het begrotingssaldo.

Inkomstentegenvallers komen ten laste van het EMU-saldo, met dien verstande dat nadere maatregelen worden getroffen indien tegenvallers het in het kader van het Stabiliteits- en Groeipact noodzakelijke structurele reductietraject van 0,5% per jaar en/of de feitelijke grens van een EMU-tekort - om redenen van prudentie te stellen op - $2\frac{1}{2}$ % als signaalwaarde - bedreigen.

Overige relevante beleidsvraagstukken

In de gesprekken met CDA, VVD en D66 hebben wij geconstateerd dat fractievoorzitters overeenstemmen over de noodzaak van bestuurlijke vernieuwing. Versterking van het huidige stelsel van representatieve democratie is daarvoor noodzakelijk, inclusief versteviging van de politieke partijen en hun wetenschappelijke instituten, alsmede door verbetering van de voorbereiding en uitvoering van overheidsbesluitvorming. Effectiviteit, slagkracht en "luisterend vermogen" van de overheid moeten worden vergroot. Dat vraagt om een takenoperatie, waarin regelgeving, staand beleid en organisatie van de rijksdienst onder de loep worden genomen, gepaard gaande met financiële taakstellingen. De nieuw optredende minister-president zal leiding geven aan een regiegroep democratische vernieuwing uit het kabinet, die een grondig en gericht onderzoek zal instellen naar de verschillende modaliteiten van de versterking van de positie van de minister-president, diens bevoegdheden en diens democratische legitimatie, waaronder de argumenten voor en tegen van een eventuele rechtstreekse verkiezing. De regering doet daarna zo spoedig mogelijk beargumenteerd verslag van haar bevindingen aan de Staten-Generaal, waar mogelijk vergezeld van concrete voorstellen.

Voor een betere werking van de parlementaire democratie is dualisme een noodzakelijke voorwaarde. Daartoe kan een herziening van het kiesstelsel een belangrijke bijdrage leveren. Fractievoorzitters zijn het eens dat een nieuw kiesstelsel dient te blijven binnen de grondwettelijke voorwaarden van evenredige vertegenwoordiging en het vaste aantal van 150 Tweede-Kamerzetels. Uitgangspunt van verandering is een sterkere nadruk op het eigen mandaat van de individuele volksvertegenwoordiger. Daartoe zal worden bezien hoe een deel van de zetels via districten aan kandidaten kan worden toegewezen. Een ander deel zou toegewezen kunnen worden via landelijke lijsten die door de partijen worden vastgesteld. De uitslag van het aantal per partij behaalde zetels wordt bepaald door het totale aantal in het gehele land uitgebrachte stemmen per partij. Op deze manier wordt verzekerd dat partijen en hun ondersteunende kiezersgroepen op dezelfde grondslag van evenredige vertegenwoordiging als in het huidige stelsel in de Tweede Kamer zijn vertegenwoordigd. Het stelsel gaat uit van ofwel één stem (die districtsgewijs wordt uitgebracht) ofwel twee stemmen, één op de landelijke lijst en één op een districtskandidaat naar voorkeur. De stem op de landelijke lijst is dan bepalend voor de zetelverdeling in de Tweede Kamer. De partijen stellen, binnen de zelfgekozen procedures, kandidaten voor de districten. Dit kunnen enkelvoudige of meervoudige districten zijn. Bij de voorbereiding van voorstellen worden ook andere varianten betrokken die het eigen mandaat van volksvertegenwoordigers benadrukken. Partijen achten het gewenst dat in deze kabinetsperiode het nieuwe kiesstelsel wordt ingevoerd. Daartoe zal het noodzakelijke voorstel tot wijziging van de kieswet binnen 12 maanden na het aantreden van het kabinet om advies aan de Raad van State wordt aangeboden.

Fractievoorzitters concluderen met betrekking tot het correctief wetgevingsreferendum dat het oordeel van beide kamers in tweede lezing wordt afgewacht. Fractievoorzitters zijn het erover eens dat de intrekking van het wetsvoorstel tot intrekking van de tijdelijke referendumwet wordt bevorderd, zodat de tijdelijke referendumwet zijn gelding blijft behouden tot de daarin opgenomen expiratedatum (1 januari 2005). Het blijft mogelijk dat in gemeenten referenda worden gehouden.

De drie fractievoorzitters verenigen zich voorts op de conclusie dat bij aanvaarding van de deconstitutionalisering van de aanstellingswijze van de burgemeester in tweede lezing, die door partijen wordt gesteund, binnen 12 maanden na aantreden van het kabinet een wetsvoorstel om advies aan de Raad van State wordt aangeboden ter invoering van de rechtstreeks gekozen burgemeester. Belangrijke randvoorwaarden voor de invoering zijn een passende regeling van de bevoegdheden van de burgemeester in relatie tot de wethouders en de gemeenteraad, zijn bevoegdheden op het terrein van de politie, en een herziening van de verantwoordelijkheid voor het korpsbeheer.

CDA, VVD en D66 stellen vast dat boren naar gas in de Waddenzee niet is toegestaan. Aangenomen dat daar vooralsnog geen economische, budgettaire en energiepolitieke noodzaak voor is en er nog onvoldoende inzicht bestaat in de ecologische gevolgen daarvan, wordt verder gestreefd naar een moratorium van 10 jaren met betrekking tot het boren naar gas onder de Waddenzee. Zo zulks evenwel nodig is, kan vanuit de bestaande locaties Paesens/Moddergat en

Lauwersoog, waar met het oog daarop reeds aanzienlijke investeringen zijn gepleegd, geboord worden, met inachtneming van de Natuurbeschermingswet. Dit zal dan plaatsvinden onder strikte controle en begeleiding met het oog op het verkrijgen van inzicht in de mogelijke ecologische gevolgen daarvan, waarbij het boren wordt gestopt indien van nadelige ecologische gevolgen blijkt. Eventuele adviezen van de Overlegraad Olie en Gas (OOG), waarin milieuorganisaties, mijnbouwindustrie en overheid participeren, zullen door het kabinet zwaar gewogen worden. Ten aanzien van de Biesbosch willen partijen een moratorium van 10 jaar instellen. De kerncentrale Borssele zal worden gesloten wanneer de economische en veilige levensduur geëindigd is.

CDA, VVD en D66 achten een regeling nodig voor een beperkte, nader af te bakenen groep asielzoekers in procedure die om niet aan hen toe te rekenen redenen nu langer dan vijf jaar in procedure zijn, en aan wie niet op voorhand de tijdelijkheid van verblijf is meegedeeld, mits aanzuigende werking en nieuwe procedures in verband met de definitie van de groep worden vermeden.

Partijen hebben zich ook uitgesproken voorstander te zijn van het realiseren van een levensloopregeling. Deze kan worden uitgewerkt als keuzemogelijkheid naast het spaarloon.

Tot slot hebben deze partijen stilgestaan bij het Europees en buitenlands beleid en hebben zij afgesproken daarover nog verder van gedachten te wisselen. Afgesproken is dat Nederland in de Europese Unie zal streven naar scherpe normstelling ten aanzien van milieu en diervriendelijkheid. Nederland zal geen stringenter beleid voeren dan de Europese normen voorschrijven, tenzij een specifiek Nederlands probleem een specifieke oplossing vergt.

In de gesprekken – eerst afzonderlijk en daarna gezamenlijk – met ChristenUnie en SGP is gebleken dat de intrekking van de Wet afbreking zwangerschap, de Wet levensbeëindiging op verzoek, de Wet openstelling huwelijk voor personen van hetzelfde geslacht en de Wet adoptie door paren van hetzelfde geslacht alsmede de ongedaanmaking van de opheffing van het bordeelverbod hun doelstelling blijft. Wel onderschrijven zij het inzicht dat intrekking in de komende kabinetsperiode, mede gelet op de samenstelling van de Staten-Generaal, niet tot de mogelijkheden behoort. Dit heeft hen tot het standpunt gebracht dat in elk geval elke vorm van uitbreiding achterwege dient te blijven. Dit standpunt betreft ook de wetgeving op medisch-ethisch gebied (onder andere de Wet houdende regels inzake handelingen met geslachtscellen en embryo's), het drugsbeleid, de genetische modificatie en octrooïering van menselijke organen.

Voor ChristenUnie en SGP is minimaal van belang dat bij handhaving van de bestaande wetgeving de evaluaties waartoe reeds besloten is, doorgang vinden en dat op de betreffende terreinen ten minste een aantal (flankerende) maatregelen wordt genomen. Wat de Wet afbreking zwangerschap betreft dient bij de beter te handhaven zorgvuldigheidscriteria bijzondere aandacht te worden besteed aan het voorhouden van alternatieven voor zwangerschapsafbreking, waaronder adoptie. In verband met de levensbeëindiging op verzoek hebben ChristenUnie en SGP om extra geld en meer aandacht voor palliatieve zorg, onder meer in de opleidingen,

verzocht. Nu ChristenUnie en SGP over aanwijzingen menen te beschikken dat, anders dan destijds door de voorstanders van afschaffing van het bordeelverbod werd verwacht, de vrouwenhandel en jeugdprostitutie niet of in geringe mate zijn afgenomen, zou de aanpak van deze misdrijven hogere prioriteit dienen te krijgen. Gemeenten zouden ruimere vrijheid moeten krijgen in hun beleid de vestiging van bordelen te beperken of te verhinderen. Van de in de Wet houdende regels inzake handelingen met geslachtsellen en embryo's geboden mogelijkheid tot opheffing van het tijdelijke verbod op therapeutisch kloneren c.q. het 'kweken van embryo's' zou geen gebruik moeten worden gemaakt. Ambtenaren van de burgerlijke stand zouden zich moeten kunnen beroepen op gewetensbezwaren tegen het sluiten van huwelijken tussen personen van gelijk geslacht en in geval van een dergelijk beroep vrijgesteld dienen te worden van het sluiten van dergelijke huwelijken. Door de ChristenUnie is voorts meegedeeld dat zij zeer hecht aan enkele maatregelen op het terrein van het asielbeleid, waaronder in elk geval een specifiek pardon.

CDA en VVD achten de wensen met betrekking tot de handhaving van de zorgvuldigheidsnormen bij zwangerschapsafbreking en de gevraagde aandacht voor palliatieve zorg en de opleiding daarvoor, gerechtvaardigd. CDA en VVD zijn het erover eens dat geen gebruik gemaakt zal moeten worden van de mogelijkheid het verbod op te heffen op het speciaal tot stand brengen en gebruiken van embryo's voor wetenschappelijk onderzoek en andere doeleinden dan het tot stand brengen van zwangerschap. CDA en VVD steunen de wens tot intensivering van het opsporings- en vervolgingsbeleid bij het delict mensenhandel en het tegengaan van jeugdprostitutie. De VVD-fractie is bereid tot een ruimere vrijheid voor gemeenten om in hun beleid ter zake van ruimtelijke ordening rekening te houden met bestaande bordelen, ook in de regio waarin de betrokken gemeente ligt. Het CDA ondersteunt deze gedachte reeds. Ten slotte onderschrijven CDA en VVD de uitgangspunten van de toenmalige staatssecretaris van Justitie Cohen, meegedeeld in beide kamers van de Staten-Generaal, inhoudend dat zorgvuldige omgang met gewetensbezwaarde ambtenaren van de burgerlijke stand met zich brengt dat in onderling overleg in plaats van de gewetensbezwaarde een andere ambtenaar van de burgerlijke stand een huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht voltrekt, mits in elke gemeente de voltrekking van een dergelijk huwelijk mogelijk blijft. CDA en VVD achten het gewenst afspraken over deze onderwerpen in de geest van het voorafgaande te maken, ook wanneer ChristenUnie en SGP niet bij de vorming van het kabinet betrokken zijn. D66 heeft zich bij deze opvatting aangesloten, aangezien partijen het erover eens zijn dat het kabinet geen voorstellen zal ontwikkelen tot intrekking van de desbetreffende wet- en regelgeving.

Gevolgtrekkingen

In de besprekingen tussen de voorzitters van de fracties van het CDA en de VVD met die van de ChristenUnie en de SGP is aan de orde geweest of vorming van een kabinet waarvan de leden uit vier partijen afkomstig zouden zijn, tot de mogelijkheden zou behoren. De voorzitter van de VVD-fractie acht het voorgestane integratiebeleid, dat onder andere gericht is op aanvaarding van waarden als scheiding tussen kerk en staat en gelijkwaardigheid van en gelijke rechten voor een ieder, ongeacht geslacht of seksuele geaardheid, onverenigbaar met deelneming in het kabinet, van een partij die deze waarden zelf niet onvoorwaardelijk onderschrijft, ook al accepteert deze partij wel de Grondwet en de wetten waarin deze waarden zijn neergelegd.

De gesprekken met ChristenUnie en SGP zouden aldus niet kunnen leiden tot een kabinet dat wordt gevormd door partijen die tezamen een meerderheid in de Staten-Generaal vormen. Gelet op artikel 67-2 van de Grondwet, dat meerderheidsbesluitvorming voorschrijft, is steun van partijen die samen niet meer dan 75 zetels in de Tweede Kamer tellen, onvoldoende. Bij de besprekingen moest derhalve rekening gehouden worden met een variant die voor de VVD niet onaanvaardbaar zou zijn: binding van de SGP-fractie aan een regeerakkoord, zonder vertegenwoordiging van de SGP in het kabinet. De SGP heeft het antwoord op de vraag of zij tot zodanige steun – het gaat om steun, niet om gedogen – bereid zou zijn opengelaten, maar heeft haar bereidheid en voorkeur voor het op kabinetsniveau dragen van medeverantwoordelijkheid voor het te voeren beleid uitdrukkelijk uitgesproken. Informateurs achten deelneming van partijen die tezamen over meer dan 75 zetels in de Tweede Kamer beschikken op zichzelf de voorkeur verdienen, maar achten binnen het kader van hun opdracht deelneming van deze vier partijen aan het kabinet niet een strikte voorwaarde, mits door steun aan het kabinetsbeleid wordt voldaan aan de voorwaarde van vruchtbare samenwerking.

Op 29 april hebben wij gesproken met de voorzitters van de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie en SGP. In dit gesprek heeft de fractievoorzitter van de VVD zijn voorkeur voor D66 bevestigd en de fractievoorzitter van het CDA heeft uitgesproken dat, mede gelet op de voorkeur van de VVD, de CDA-fractie ook van mening is dat de gesprekken moeten worden voortgezet met VVD en D66.

Op dezelfde dag zijn de besprekingen tussen CDA, VVD en D66 voortgezet, waarbij mededeling is gedaan van de keuze waartoe CDA en VVD zijn gekomen. De fractie van D66 bleek mandaat te hebben verleend voor verdere besprekingen voor een te vormen te kabinet van CDA, VVD en D66. Tijdens dit gesprek is - gelet op de wenselijkheid nog op een aantal beleidsterreinen tot concretisering en verdieping te komen alvorens tot formatie over te gaan - een nadrukkelijke voorkeur bij de voorzitters van genoemde fracties gebleken voor een voortgezet onderzoek van de informateurs, gericht op de totstandkoming van een programgrondslag voor zodanig kabinet.

Op 29 april hebben wij de voorzitter van de fractie van de LPF onze bevindingen medegedeeld en op basis daarvan jegens hem uitgesproken, dat ons onderzoek niet de conclusie zal bevatten dat alsnog gesprekken met de LPF zullen worden gevoerd.

De fractievoorzitters van CDA, VVD en D66 geven er nadrukkelijk de voorkeur aan dat wij ons onderzoek voortzetten en richten op nadere concretisering en verdieping van de besproken onderwerpen ten behoeve van de spoedige totstandkoming van de programgrondslag voor een kabinet van CDA, VVD en D66 dat kan rekenen op een vruchtbare samenwerking met de Staten-Generaal, opdat daarna op de kortst mogelijke termijn een dergelijk kabinet kan worden geformeerd. Wij adviseren u dienovereenkomstig.

Met gevoelens van bijzondere hoogachting,

F. Korthals Altes

R.J. Hoekstra